

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

MITATTUA HYVINVOINTIA JA OSALLISUUTTA PERHEIDEN SYRJÄYTYMISEN EHKÄISYYN

Tiivistelmä

Hankkeessa luodaan matalan kynnyksen palvelumalli, jossa hyödynnetään oo. malleja sekä kehitetään hyvinvointikortti työvälineeksi heikossa taloudellisessa tilanteessa oleville perheille. Hanke tähtää perheiden hyvinvointia tukemalla ja edistämällä vahvistamaan perheiden sosiaalista asemaa sekä rohkaisemaan mukaan yhteisölliseen toimintaan poistamalla osallistumisen esteitä. Hankkeessa kehitetään mittaus- ja seurantamalleja toiminnan ja hyvinvointikertomuksen tueksi. Kehitettävänä kohteena on toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi.

Aikataulu: 1.1.2022–31.12.2023

Tavoitteet:

Hyvinvointikertomustyön kehittäminen – tiedolla johtamisen mahdollistamiseksi sekä kulttuurihyvinvoinnin toimintamallien kehittämiseksi luonto-, ympäristö-, ja taideperusteisia toimintamalleja hyödyntäen. Hankkeen päätavoitteena on edistää lapsiperheiden hyvinvointia ja osallisuutta, vähentää eriarvoisuutta, lisätä tasa-arvoa ja asiakkaiden valinnanvapautta. Tavoitteena on tunnistaa varhain niin sanotut riskitekijät ja ensimmäiset haasteet, jotta perheille voidaan tarjota osallistavaa ja hyvinvointia tukevaa toimintaa oikea-aikaisesti sujuvan palveluohjauksen kautta. Tavoitteena on vahvistaa vähävaraisten perheiden sosiaalista asemaa, tukea perheitä yhteiseen tekemiseen sekä rohkaista mukaan yhteisölliseen toimintaan poistamalla osallistumisen esteitä.

Toimenpiteet ja tulosodotukset

Hyvinvointikortti – osakokonaisuus / Kuusamo: Hankkeeseen palkataan osa-aikainen koordinaattori Kuusamoon ja projektityöntekijä. Hyvinvointikorttiosahankkeessa kehitetään oo. toimintamallin rinnalle mittaus- ja seurantamalleja hyvinvointikertomuksen tueksi – tiedolla johtamisen mahdollistamiseksi. Kehitettävänä kohteena ovat toimenpiteiden reaaliaikainen vaikuttavuuden arviointi, jossa verrataan oo. tilastotietoa mitattuun tietoon. Kehitetään reaaliaikaista datan keräämistä ja analysointia tavoitteena tiedon keruun ja analysoinnin automatisointi. Hankkeessa luotava toimintamalli ja pilotoinnit mahdollistavat sosioekonomisesti heikossa asemassa olevien perheiden osallistumisen luonto-, taide- ja kulttuurilähtöisillä menetelmillä toteutettaviin palveluihin osallistumisen. Osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääntymisen myötä muutokset näkyvät myös terveyserojen kaventumisena.

Tiedolla johtamisen osa-kokonaisuus/ Kalajoki: Kalajoelle palkataan osa-aikainen asiantuntija, joka kartoittaa ja hankkii mittalaitteet, luo tiedonkäsittelymenetelmät ja vie tiedot rajapinnan kautta olemassa oleviin tiedolla johtamisen järjestelmiin. Hankkeessa tuotetaan mitattua tietoa palveluiden käytöstä ja käyttäjistä sekä arvioidaan ennaltaehkäisevän toiminnan kustannusvaikutuksia sekä palvelutarpeen muutoksia. Tiedolla johtamisen osakokonaisuudessa kehitetään toiminnan vaikutusten arviointiin soveltuva seurantamenetelmä, joka tuottaa reaaliaikaista tietoa toimenpiteiden vaikutusarvioiden tueksi. Palveluiden käyttäjätiedoista muodostetaan keskeiset tiedot yhdistäviä mittareita ja infograafeja, joita käytetään päätöksenteon tukena niin palvelualueilla kuin luottamushenkilöiden toimesta. Hankkeessa tuotetaan mitattua tietoa palveluiden käytöstä ja käyttäjistä sekä arvioidaan ennaltaehkäisevien toimenpiteiden vaikuttavuutta, kustannusvaikutuksia ja palvelutarpeissa tapahtuvia muutoksia. Kerätystä tiedosta toteutettavat infograafit havainnollistavat toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Tulosodotukset: Tiedolla johtamisen osakokonaisuuden toimintatapana tulee oleman valittujen kohteiden käyttäjävirran analysointi, tiedonkäsittely ja tulosten havainnollistaminen. Mittaus ja arviointitiedon pohjalta voidaan kohdentaa kampanjoita eri väestöryhmille tarpeen mukaan. Voidaan myös seurata toimintojen vaikuttavuutta ja tehdä tarpeelliset jatkosuunnitelmat kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen arvioidut kokonaiskustannukset vuosille 2022–2023 ovat 253 533 euroa, josta terveyden edistämisen määrärahan osuus THL:tä on 200 000 euroa (78,9 %). Hankkeen toteuttaa yhteistyössä Kuusamon kaupunki ja Kalajoen kaupunki. Kuusamon kaupunki toimii hankkeen hallinnoijana ja Kalajoen kaupunki osatoteuttajana. Toteuttajat ovat osoittaneet hankkeelle omarahoitusta yhteensä 53 533 euroa, joka on 21,1 prosenttia kokonaiskustannuksista. Osa omarahoitusosuudesta tehdään kaupungin henkilöstön työpanoksella.

Vastuu organisaatio ja kumppanit, yhteyshenkilöt

Pääpartneri on Kuusamon kaupunki, joka hallinnoi hankkeen, projektipäällikkö Pirkko Määttä. Kalajoen kaupunki on osatoteuttajana, jossa Kalajoen kaupungin yhteyshenkilöt ovat Anita Ohtamaa ja Juha Isolehto.